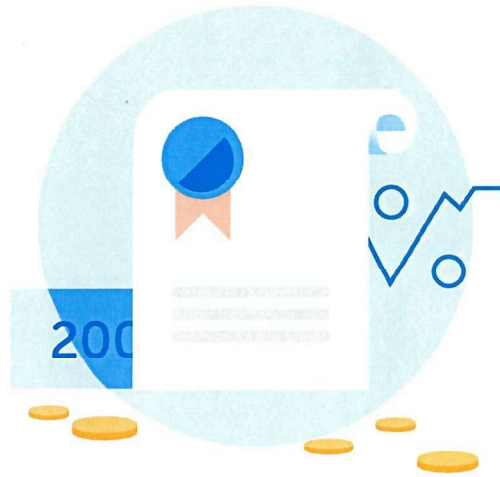

Finansrapport

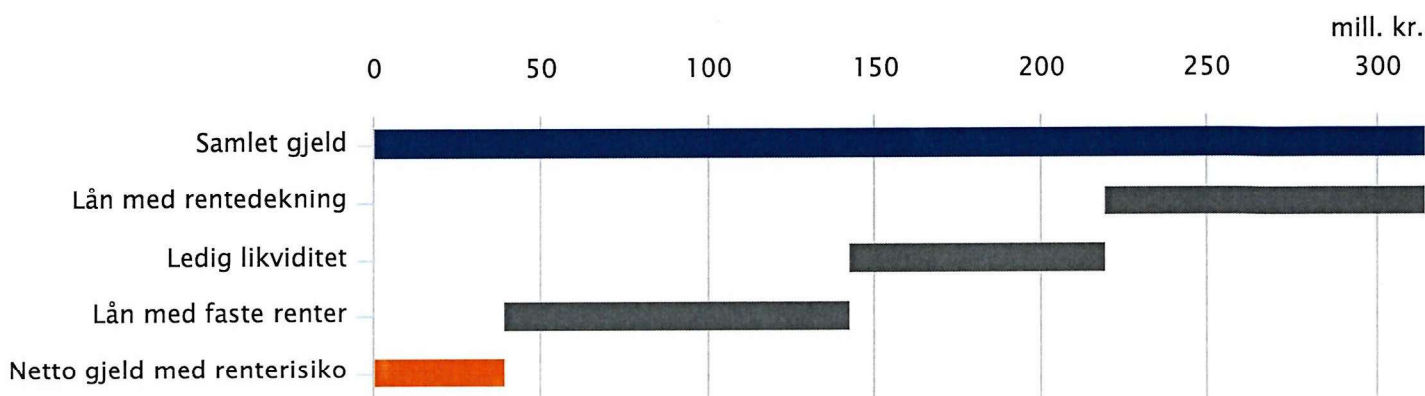

Frosta kommune
3. tertial 2025

Rapporten ble ferdigstilt 27. mars 2026

1 Hovedoversikt	1
1.1 Netto gjeld med renterisiko	1
1.2 Nøkkeltall	1
1.3 Oppsummering	1
2 Krav i finansreglement og faktisk forvaltning	2
2.1 Kortsiktig aktiva	2
2.2 Langsiktig aktiva	2
2.3 Passiva	2
2.4 Kommentar	2
3 Kortsiktig finansiell aktiva	3
3.1 Likviditetsprognoser	3
3.2 Plassering av kortsiktig likviditet	3
3.3 Renter på kortsiktig likviditet	3
3.4 Kommentar	3
3.5 Sammensetning av kortsiktig likviditet	4
3.6 Kommentar	4
4 Langsiktig finansiell aktiva	5
4.1 Markedsverdi	5
4.2 Avkastning	5
4.3 Sammensetning	5
4.4 Kommentar	5
5 Gjeld	6
5.1 Samlet gjeld	6
5.2 Største lån i pst. av samlet gjeld	6
5.3 Lånekilder	6
5.4 Kommentar	6
5.5 Sammensetning av gjeld	7
5.6 Kommentar	7
6 Nedbetaling av gjeld	8
6.1 Løpetid på lån	8
6.2 Lån som må refinansieres innen 1 år	8
6.3 Avdrag på lån	8
7 Finansiell risiko	9
7.1 Nøkkeltall	9
7.2 Stresstest (1 pst. renteøkning)	9
7.3 Andel faste renter	9
7.4 Løpetid på faste renter	10
7.5 Årlige rentekostnader	10
7.6 Netto gjeld per innbygger	10
8 Renter	11
8.1 Egne rentebetingelser	11
8.2 Markedsrenter	11
8.3 Historisk renteutvikling	11
8.4 Den norske rentekurven	11
8.5 Kommentar	11
9 Vedlegg	12
9.1 Eksisterende lån	12
9.2 Rentebytteavtaler	14
9.3 Om finansrapporten	15
9.4 Ordliste	15
9.5 Disclaimer	18

1 Hovedoversikt

1.1 Netto gjeld med renterisiko

	31.12.2025	31.12.2024	Endring
Samlet gjeld	314	239	75
- Lån med rentedekning	95	87	8
- Ledig likviditet	77	24	53
- Lån med faste renter	103	49	54
= Netto gjeld med renterisiko	39	79	-40

1.2 Nøkkeltall

	31.12.2025	31.12.2024	Endring
Stresstest av "Netto gjeld med renterisiko" (1 pst.)	0,4	0,8	-0,4
Lengde på faste renter	5 år, 4 mnd	3 år, 9 mnd	1 år, 6 mnd
Løpetid på lån	26 år	20 år, 10 mnd	5 år, 2 mnd
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	0	0	0
Langsiktige aktiva	27	26	1

1.3 Oppsummering

Samlet gjeld per 31.12.25 er på kr 314 mill. Dette er en økning på kr 75 mill. sammenlignet med gjeld per 31.12.24. Økningen er hovedsakelig knyttet til finansieringen av nytt kommune- og helsehus. 95 mill. av gjelden er rentesikret ved at denne gjelden er knyttet til startlån, selvkostområde og lån til investeringer som gir rentekompensasjon. Kommunen har kr 77 mill. i ledig likviditet og kr 103 mill. i lån med fastrente. Dette betyr at gjeld med renterisiko "kun" utgjør kr 39 mill., en reduksjon på kr 40 mill. det siste året.

Stresstesten knyttet til økning i rentene, viser en økning i våre finanskostnader på kr 0.4 mill. for hvert prosentpoeng renten øker.

Kommunen har heller ikke stor finansieringsrisiko knyttet til kort løpetid på fastrentelån, eller lån som må refinansieres innen 12 måneder.

2 Krav i finansreglement og faktisk forvaltning

2.1 Kortsiktig aktiva

	Ja	Nei
Det er vedtatt rammer for forvaltningen	✓	
Forvaltning av ledig likviditet er i henhold til finansreglementet	✓	

2.2 Langsiktig aktiva

	Ja	Nei
Kommunen har langsiktige finansielle aktiva	✓	
Det er vedtatt rammer for forvaltningen		✓
Det utarbeides egen rapport		✓
Forvaltningen er i henhold til finansreglement	✓	

2.3 Passiva

	Finansreglement			Faktisk forvaltning	
	Krav	Min	Maks	31.12.2025	31.12.2024
Største lån i prosent av samlet gjeld				9,1 %	11,9 %
Lån med faste renter som andel av kommunens samlede gjeld	✓	25,0 %		32,9 %	20,7 %
Lån med faste renter som andel av kommunens gjeld som belaster kommunekassen				63,6 %	35,5 %
Netto gjeld med renterisiko som andel av kommunens samlede gjeld				12,4 %	33,1 %
Løpetid på faste renter				5 år, 4 mnd	3 år, 9 mnd
Andelen av samlet gjeld som må refinansieres innen 1 år				0 %	0 %
Renter og avdrag som andel av kommunens frie inntekter				6,8 %	7,5 %

2.4 Kommentar

Gjelds- og finansforvaltningen er i tråd med finansreglementet.

3 Kortsiktig finansiell aktiva

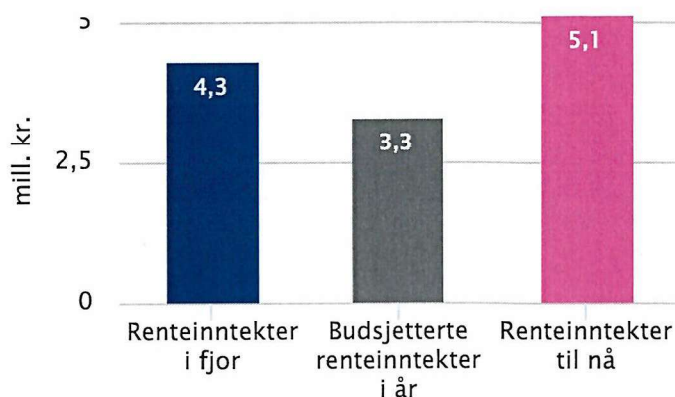
3.1 Likviditetsprognoser

3.2 Plassering av kortsiktig likviditet

	31.12.2025	31.12.2024	Endring
Hovedbank	76,9	23,7	53,2
Andre banker	0	0	0
Rentepapirer	0	0	0
Aksjer	0	0	0
Annet	0	0	0
Sum	76,9	23,7	53,2

3.3 Renter på kortsiktig likviditet

3.4 Kommentar

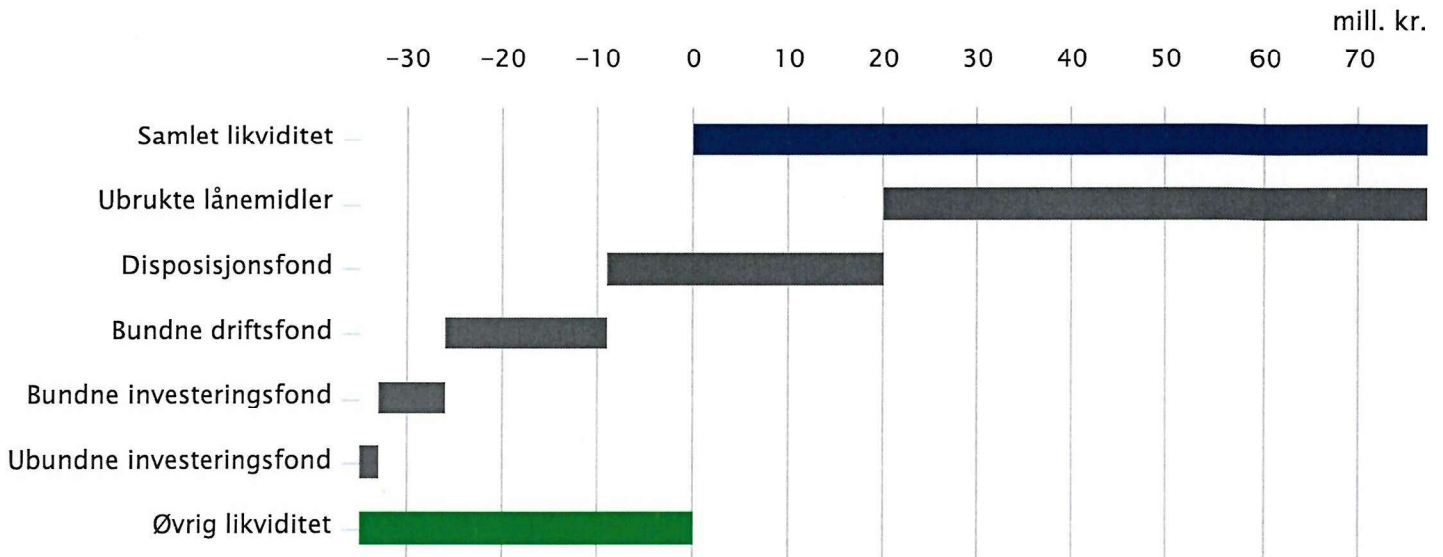
Ledig likviditet er midler som skal være tilgjengelig for å dekke kommunens betalingsforpliktelser etter hvert som de forfaller innenfor en kort og mellomlang tidshorisont. Disse midlene skal forvaltes med lav finansiell risiko og høy likviditet.

I finansreglementet er dette konkretisert slik: "Kommunen skal til enhver tid ha tilgjengelig likviditet (inkludert eventuelle trekkrettigheter), som minst er like stor som forventet likviditetsbehov i de neste 3 måneder. Dette regnes som driftslikviditet." Lønnsutgiftene i 2025 utgjorde kr 165 mill. og kommunen bør følgelig ha i overkant av kr 40 mill. tilgjengelig til drift.

Likviditeten gjennom 2025 viser en jevn positiv utvikling og med en forholdsvis kraftig økning fra og med august måned. Dette skyldes i stor grad at kommunen finansierte 50 % av anslått finansieringsbehov knyttet til nytt kommune- og helsehus ved fastrentelån som ble plassert som bankinnskudd.

Kommunen har ikke kassekreditt, men hvert års budsjettvedtak inneholder et punkt om at kommunedirektøren gis fullmakt til å ta opp driftskreditt på inntil kr 10 mill.

3.5 Sammensetning av kortsiktig likviditet

	31.12.2025	31.12.2024	Endring
Ledig likviditet	77	24	53
- Ubrukte lånemidler	57	14	43
- Disposisjonsfond	29	19	10
- Bundne driftsfond	17	15	2
- Bundne investeringsfond	7	3	4
- Ubundne investeringsfond	2	3	-1
= Øvrig likviditet	-35	-30	-5

3.6 Kommentar

Denne figuren viser sammensetningen av og årsakene til endringen i ledig likviditet.

Økningen i ubrukte lånemidler på kr 43 mill. skyldes hovedsakelig at kommunen finansierte 50 % av anslått finansieringsbehov knyttet til nytt kommune- og helsehus ved fastrentelån som ble plassert som bankinnskudd.

4 Langsiktig finansiell aktiva

4.1 Markedsverdi

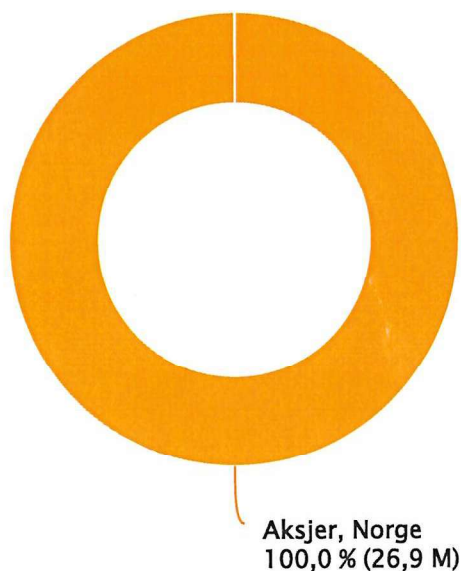
	31.12.2025	31.12.2024	Endring
Bank	0	0	0
Pengemarkedet	0	0	0
Obligasjonsmarked	0	0	0
Aksjer	27	26	1
Annet	0	0	0
Sum	27	26	1

4.2 Avkastning

mill. kr.

Avkastning i
fjorBudsjettert
avkastning i årAvkastning til
nå

4.3 Sammensetning

4.4 Kommentar

I finansreglementet står følgende om forvaltning av finansielle aktiva: "Frosta kommunes historiske økonomiske og finansielle stilling tilsier ikke bruk/forvaltning av finansielle aktiva. Reglementet inneholder derfor ikke regler og rutiner for forvaltning av langsiktig finansielle aktiva. Skulle slike plasseringer bli aktuelt å vurdere, må dette legges fram for politisk behandling av formannskap og kommunestyre."

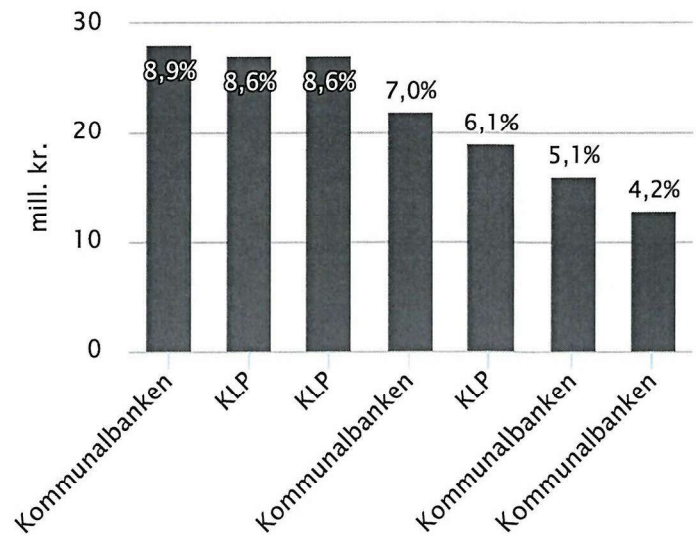
Følgelig har Frosta kommune kun aksjer og andeler i selskaper som er nært knyttet til driften av kommunen samt enkelte lokale selskaper. Av den samlede verdien av aksjer og andeler per 31.12.25 på kr 26,9 mill., utgjør aksjer i Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk Holding kr 14 mill. og egenkapitalinskudd i KLP kr 11,2 mill.

5 Gjeld

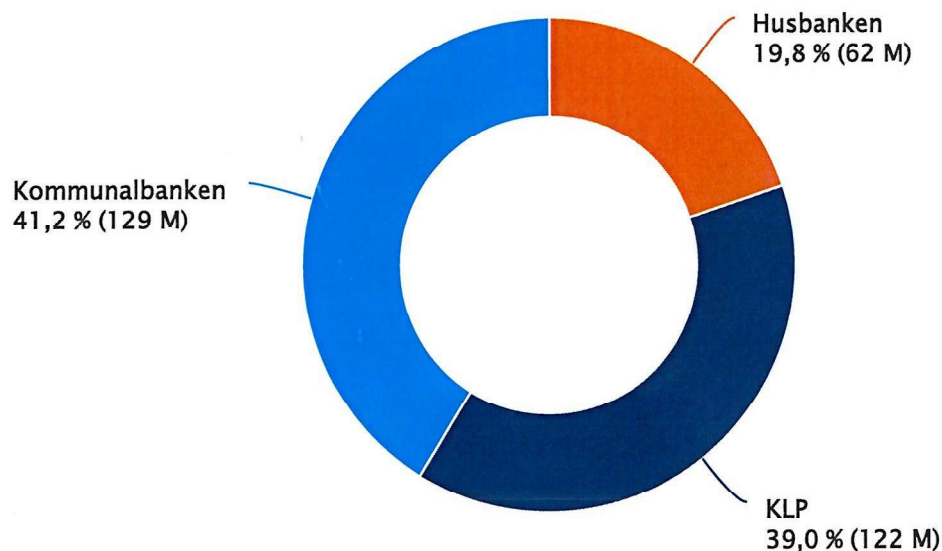
5.1 Samlet gjeld

	31.12.2025	31.12.2024	Endring
Husbanken	62	51	11
KLP	122	54	68
Banklån	0	0	0
Kommunalbanken	129	134	-5
Sertifikater	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Andre	0	0	0
Sum	313	239	74

5.2 Største lån i pst. av samlet gjeld

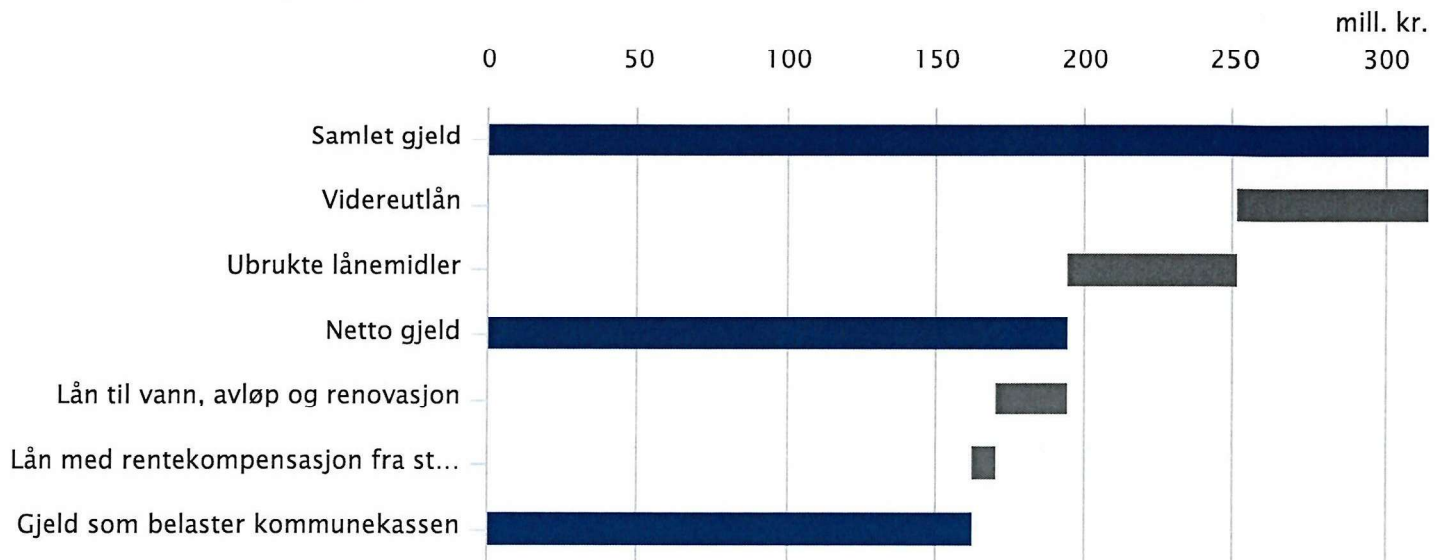
5.3 Lånekilder

5.4 Kommentar

Ved låneopptak innhenter vi tilbud fra Kommunalbanken og KLP, og banken med de beste rentetilbudene får lånet. Ved de låneopptakene som ble gjort i 2025, var KLP marginalt billigere enn Kommunalbanken og fikk følgelig disse lånene. Dette medførte at KLP's andel av våre langsiktige lån økte betraktelig fra 23 % ved utgangen av 2024 til 39 % per 31.12.25. Kommunalbanken og KLP er nå nokså jevnstore i forhold til andelen av samlet gjeld. Største enkeltlån er i Kommunalbanken og utgjør 8,9 % av samlet gjeld.

5.5 Sammensetning av gjeld

	31.12.2025	31.12.2024	Endring
Samlet gjeld	314	239	75
- Videreutlån	63	51	12
- Ubrukte lånemidler	57	14	43
= Netto gjeld	194	173	21
- Lån til vann, avløp og renovasjon	24	26	-2
- Lån med rentekompensasjon fra staten	8	10	-2
= Gjeld som belaster kommunekassen	162	138	24

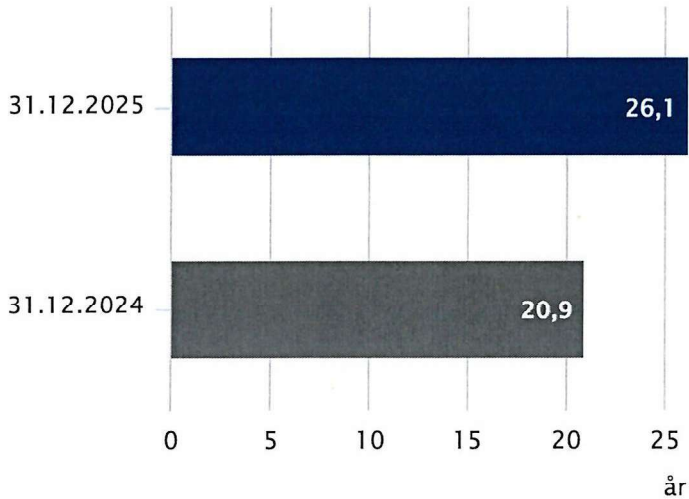
5.6 Kommentar

Figuren viser sammensetningen av kommunens samlede gjeld. Kr 63 mill. er lån tatt opp i Husbanken til videreutlån som startlån. Lån knyttet til avløp som er finansiert via selvkost, utgjør kr 24 mill. per 31.12.25. Kr. 8 mill. gir rentekompensasjon fra staten. Når ubrukte lånemidler på kr 57 mill. tas med, står vi igjen med kr 162 mill. som blir belastet kommuneregnskapet.

Endringen for gjeld som belaster kommunekassen i 2025 på kr 24 mill., skyldes økning i låneopptak til investeringer.

6 Nedbetaling av gjeld

6.1 Løpetid på lån

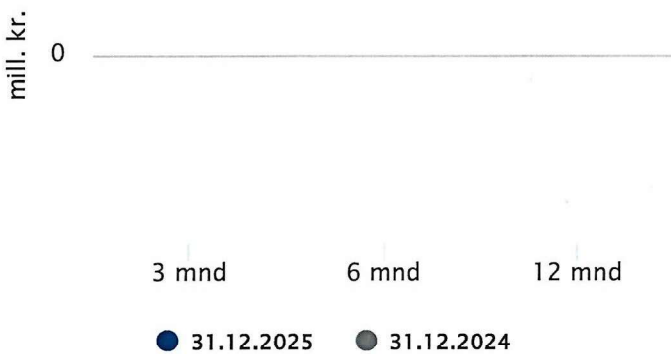
Kommentar

Frosta kommune har en vektet løpetid (tid til forfall) på 26,1 år på gjelden.

6.2 Lån som må refinansieres innen 1 år

Kommentar

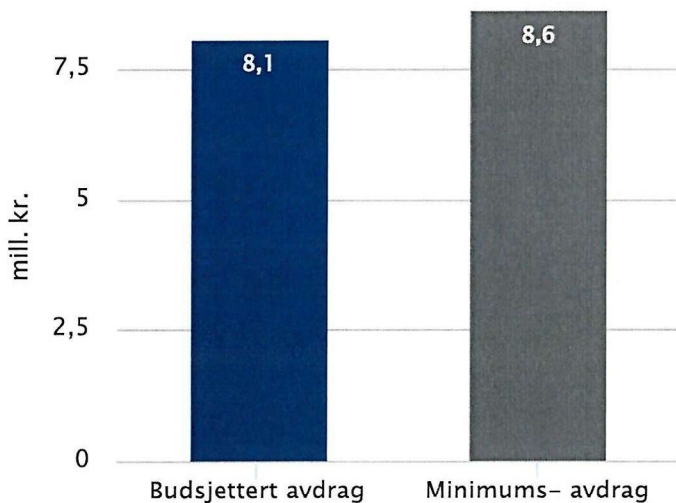
Frosta kommune har ingen lån som må refinansieres innen 1 år.

6.3 Avdrag på lån

Kommentar

Minimumsavdrag for Frosta kommune er beregnet etter reglene i ny kommunelov, som medførte kr 0,5 mill. høyere avdrag enn budsjettert for 2025.

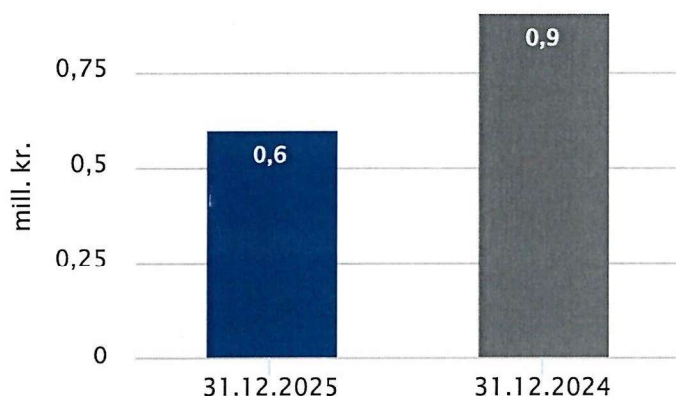

7 Finansiell risiko

7.1 Nøkkeltall

Renterisiko	31.12.2025	31.12.2024	Endring
Stresstest av gjeld som belaster kommunekassen, 1 pst.	0,6	0,9	-0,3
Andel faste renter av lån som belaster kommunekassen	63,6 %	35,5 %	28,1 p.
Løpetid på faste renter	5 år, 4 mnd	3 år, 9 mnd	1 år, 6 mnd
Anslag på årlig rentekostnad	11,2	10,7	0,5
Budsjettert årlig rentekostnad	9,7	9,2	0,5
Likviditetsrisiko			
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	0	0	0
Løpetid på lån	26 år	20 år, 10 mnd	5 år, 2 mnd
Gjeld			
Netto gjeld	194	173	21
Netto gjeld per innbygger (tusen kroner)	73	65	8

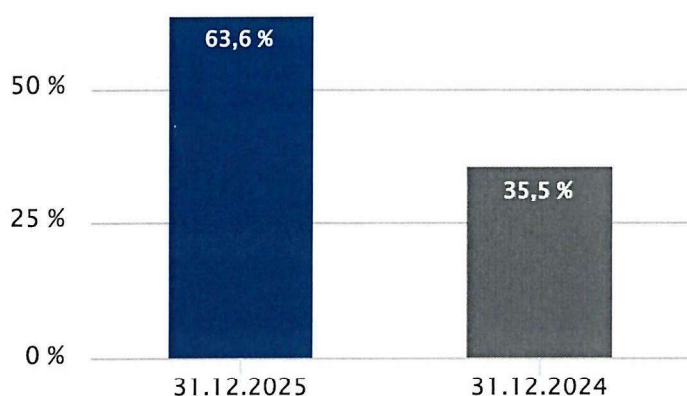
7.2 Stresstest (1 pst. rentøkning)

Kommentar

Stresstesten viser hvor mye rentekostnadene øker dersom renten går opp med 1 %. En slik rentøkning vil medføre kr 0,6 mill i økte rentekostnader for kommunen basert på status per 31.12.25.

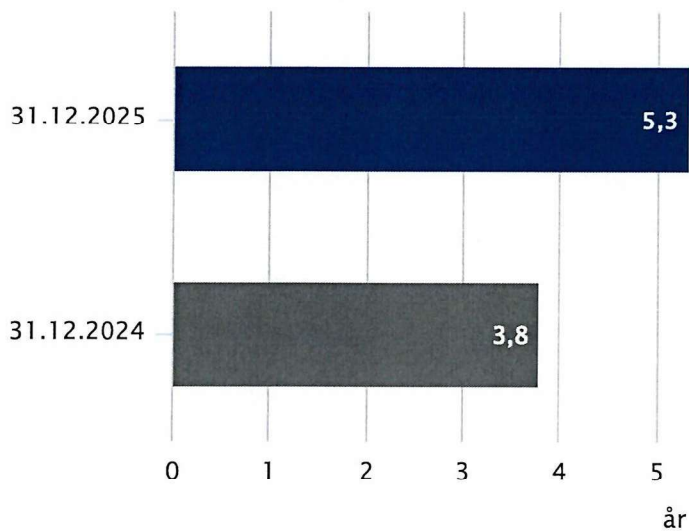
7.3 Andel faste renter

Kommentar

Andel fastrentelån som belaster kommunekassen, utgjør 63,6 % per 31.12.25. Andelen fastrentelån av kommunens samlede gjeld, utgjør 32,9 %. Det vises til punkt 2.3 i finansrapporten. Den forholdsvis høye fastrenteandelen reduserer den finansielle risikoen.

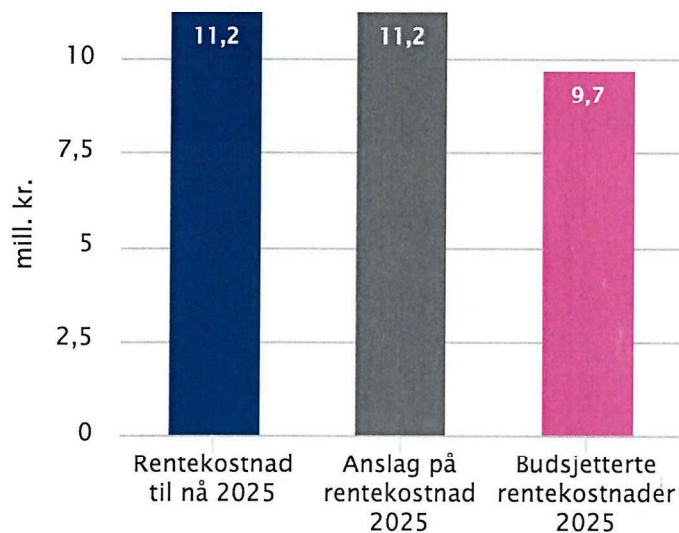
7.4 Løpetid på faste renter

Kommentar

Gjennomsnittlig løpetid for våre fastrentelån er økt med 1,5 år i 2025. Dette reduserer både den finansielle risikoen og risikoen for å komme i konflikt med finansreglementet.

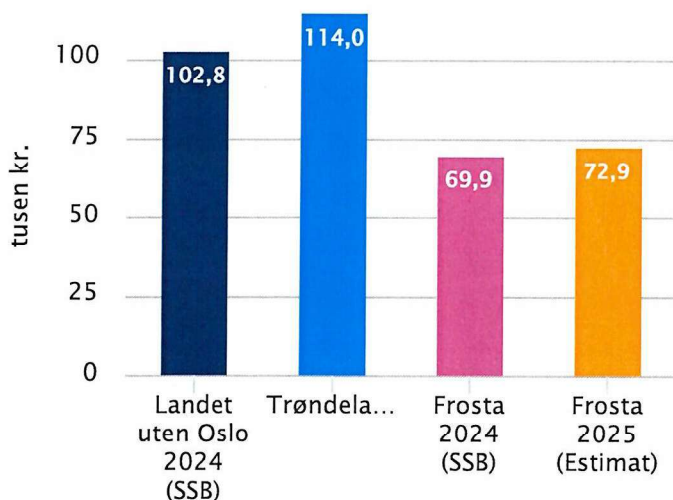
7.5 Årlige rentekostnader

Kommentar

Rentekostnadene ble kr 1,5 mill. høyere enn budsjettert i 2025. Dette skyldes hovedsakelig at kommunen finansierte 50 % av anslått finansieringsbehov knyttet til nytt kommune- og helsehus ved fastrentelån som ble plassert som bankinnskudd. Dette fikk en tilsvarende effekt ved kr 1,8 mill. høyere renteinntekter enn budsjettert. Netto finansutgifter ble kr 0,5 mill. lavere enn budsjettert i 2025.

7.6 Netto gjeld per innbygger

Kommentar

Som tabellen viser ligger Frosta kommune lavt i forhold til netto gjeld per innbygger. Endelige kostratall for 2025 viser at netto lånegjeld per innbygger ble 82,1.

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter ble 60,1 % ved utgangen av 2025. Dette er godt under det finansielle måltallet i økonomireglementet på 80 %.

8 Renter

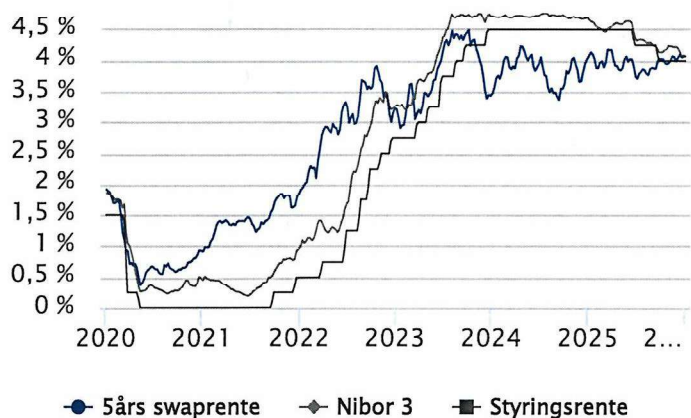
8.1 Egne rentebetingelser

	31.12.2025	31.12.2024	Endring
Flytende lån	4,62 %	5,14 %	-52 p.
Fastrentelån	3,54 %	2,42 %	112 p.
Rentebytteavtaler	0 %	0 %	0 p.
Gjennomsnittlig rente	4,24 %	4,58 %	-34 p.

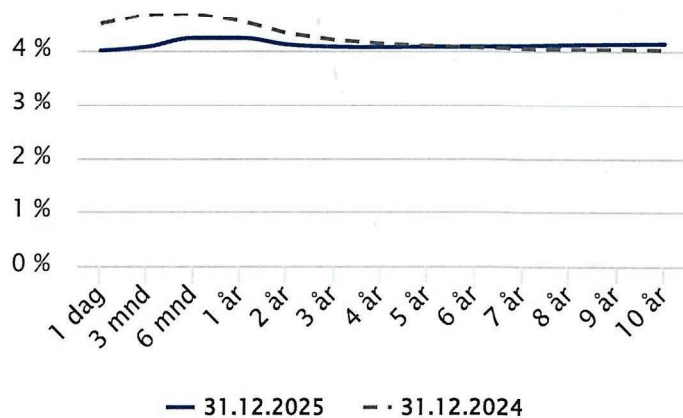
8.2 Markedsrenter

	31.12.2025	31.12.2024	Endring
Norges Banks styringsrente	4,00 %	4,50 %	-50 %
3 mnd. Nibor	4,07 %	4,68 %	-61 %
5 års swaprente	4,07 %	4,09 %	-2 %
10 års swaprente	4,13 %	4,02 %	11 %

8.3 Historisk renteutvikling

8.4 Den norske rentekurven

8.5 Kommentar

Frosta kommune hadde en gjennomsnittlig flytende rente 4,62 % i 2025, mens vi budsjetterte med en flytende rente på 4,9 %.

Gjennomsnittlige fastrenter økte med 1,12 % i 2025, som følge av at vi økte vår andel av fastrentelån betraktelig og derigjennom reduserte vår finansielle risiko på mellomlang sikt. Vi inngikk nye fastrenteavtaler på 5 og 10 år i 2025 til renter rundt 4,3 %.

9 Vedlegg

9.1 Eksisterende lån

Nr	Lånegiver	Hovedstol	RenteType	Rente	Rentebinding	Løpetid lån
1	Kommunalbanken_20120641	3 344 600	NIBOR 3M	4,770 %	1 mnd 15 d	6 år, 11 mnd
2	Kommunalbanken_20080532	1 264 500	p.t.	4,830 %	14 d	2 år, 10 mnd
3	Kommunalbanken_20100673	22 031 120	p.t.	4,840 %	14 d	23 år, 10 mnd
4	Kommunalbanken_20230417	4 609 760	p.t.	4,880 %	14 d	18 år, 11 mnd
5	Kommunalbanken_20210484	2 061 832	p.t.	4,900 %	14 d	17 år, 11 mnd
6	Husbanken_14637097	3 376 218	p.t.	4,100 %	14 d	15 år, 6 mnd
7	Husbanken_14639144	3 937 322	p.t.	4,100 %	14 d	19 år, 3 mnd
8	KLP_8317.66.18925	7 900 000	Fast	4,357 %	4 år, 8 mnd	39 år, 8 mnd
9	Husbanken_14640044	6 000 000	p.t.	4,100 %	14 d	17 år, 6 mnd
10	KLP_8317.66.22221	27 275 000	Fast	4,346 %	4 år, 7 mnd	49 år, 8 mnd
11	Husbanken_14640430	12 000 000	p.t.	4,100 %	14 d	18 år, 3 mnd
12	Kommunalbanken_20160716	6 677 840	Fast	2,630 %	12 mnd 2 d	24 år
13	KLP_8317.66.22280	27 275 000	Fast	4,446 %	9 år, 8 mnd	49 år, 8 mnd
14	Husbanken_14639454	4 000 000	p.t.	4,100 %	14 d	20 år, 3 mnd
15	KLP_8317.67.83748	9 588 000	p.t.	4,830 %	14 d	30 år, 11 mnd
16	Kommunalbanken_20180635	12 554 740	Fast	2,700 %	2 år, 11 mnd	24 år, 12 mnd
17	Husbanken_14640833	12 000 000	p.t.	4,100 %	14 d	19 år, 3 mnd
18	Kommunalbanken_20110655	3 987 895	p.t.	4,820 %	14 d	5 år, 10 mnd
19	Kommunalbanken_20140167	10 739 476	p.t.	4,850 %	14 d	18 år, 2 mnd
20	KLP_8317.50.40776	874 500	p.t.	4,830 %	14 d	2 år, 11 mnd
21	KLP_8317.55.36410	9 061 000	Fast	2,470 %	1 år, 11 mnd	25 år, 12 mnd
22	Husbanken_14633913	267 966	p.t.	4,100 %	14 d	16 år, 3 mnd
23	Husbanken_14639726	6 000 000	p.t.	4,100 %	14 d	16 år, 3 mnd
24	Husbanken_14636188	3 145 999	p.t.	4,100 %	14 d	14 år, 4 mnd
25	KLP_8317.56.37845	19 220 500	Fast	2,148 %	3 år, 7 mnd	25 år, 8 mnd
26	Husbanken_14635287	2 089 628	p.t.	4,100 %	14 d	13 år, 4 mnd
27	Husbanken_14639937	6 000 000	p.t.	4,100 %	14 d	21 år, 11 mnd
28	Kommunalbanken_20040771	6 974 520	p.t.	4,890 %	14 d	5 år, 11 mnd
29	KLP_8317.61.07149	7 501 842	p.t.	4,830 %	14 d	35 år, 11 mnd

Nr	Lånegiver	Hovedstol	RenteType	Rente	Rentebinding	Løpetid lån
30	KLP_8317.57.42339	6 337 960	p.t.	4,830 %	14 d	20 år, 8 mnd
31	KLP_8317.65.05055	7 068 694	p.t.	4,865 %	14 d	21 år, 11 mnd
32	Kommunalbanken_20130016	15 822 430	p.t.	4,890 %	14 d	6 år, 11 mnd
33	KLP_8317.50.65034	204 850	p.t.	4,830 %	14 d	5 mnd 12 d
34	Kommunalbanken_20150697	10 219 000	p.t.	4,900 %	14 d	22 år, 11 mnd
35	Kommunalbanken_20090339	28 461 520	p.t.	4,840 %	14 d	23 år, 10 mnd
36	KLP_8317.50.30908	90 000	p.t.	4,830 %	14 d	11 mnd 27 d
37	Husbanken_14638293	3 666 863	p.t.	4,100 %	14 d	17 år, 3 mnd
		313 630 575		4,243 %	1 år, 9 mnd	26 år

9.2 Rentebytteavtaler

Nr	Kontraksnummer	Hovedstol	Fastrente	Start dato	Gjenstående løpetid
Frosta kommune					

9.3 Om finansrapporten

Finansrapporten er utformet etter § 8 i Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning og gir en beskrivelse av følgende forhold:

- Kommunens finansielle risiko
- Hvordan aktiva og passiva er sammensatt
- Markedsverdi for aktiva, både samlet og for hver gruppe av aktiva
- Verdi for passiva og verdi av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i kommunens finansielle risiko
- Aktuelle markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser
- Avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen

9.4 Ordliste

Begrep	Definisjon
Anslag på årlig rentekostnad	Er et oppdatert anslag på kommunens rentekostnad for samlet gjeld. Estimert består av påløpte rentekostnader frem til rapporteringstidspunktet og estimerte rentekostnad for gjenstående måneder av året for samlet gjeld.
Avdrag på lån	Kommuneloven stiller krav til avdragsnivå på investeringer. Rapporten viser kommunens budsjetterte avdrag inneværende år og kommunens lovpålagte minimumsavdrag.
Avkastning, langsiktig aktiva	Er et oppdatert anslag på kommunens avkastning på langsiktig aktiva. Avkastningen er summen av renteinntekter, verdistigning på aksjer og utbytte. Kommunens langsiktige aktiva skal være definert i finansreglement. Se også renter på kortsiktig likviditet.
Avkastning til nå	Avkastning på kommunens langsiktige aktiva på rapporteringstidspunktet. Se avkastning, langsiktig aktiva.
Budsjettert avkastning	Er budsjettert avkastning på kommunens langsiktige aktiva. Budsjetterte avkastning i år er det som er lagt til grunn i årets budsjett. Se avkastning langsiktig aktiva.
Budsjetterte renteinntekter i år	Er budsjetterte renteinntekter på kommunens kortsiktig aktiva. Dvs. renteinntekter på aktiva som ikke er vedtatt som langsiktig aktiva.
Bundne driftsfond	Avsetninger som kommunestyret ikke kan disponere fritt. Midler på bundne driftsfond er som regel ubrukte tilskudd til bestemte formål.
Bundne investeringsfond	Avsetninger som kommunestyret ikke kan disponere fritt. Midler på bundne investeringsfond er knyttet bestemte fremtidig investering som ikke kan omdisponeres til andre formål.
Disposisjonsfond	Avsetninger som kommunestyret kan disponere fritt. Midler på disposisjonsfond stammer fra tidligere års overskudd og er ment som en buffer mot uforutsette kostnader eller inntektssvikt. Midler som er vedtatt forvaltet som langsiktig aktiva er ikke en del av kommunens ledige likviditet.
Egne rentebetingelser	Rentebetingelser på kommunens gjeld vektet ut fra lånets størrelse
- Flytende lån	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på lån med flytende rente
- Fastrentelån	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på lån med fast rente
- Rentebytteavtaler	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på rentebytteavtaler
- Gjennomsnittrente	- Viser kommunens gjennomsnittlige rente p.a. som et veid gjennomsnitt av flytende lån, fastrentelån og rentebytteavtaler

Begrep	Definisjon
Fast rente	Gjelder rente med bindingstid. Beregningen tar utgangspunkt i rente på lån med rentebinding over 1 år og alle avtaler om rentesikring (uavhengig av gjenstående bindingstid). Lån med rentebinding under 1 år er definert som flytende rente. Se Flytende rente
Flytende rente	Renter på alle lån uten rentebinding eller lån med rentebinding der gjenstående løpetid er under ett år. Alle lån med p.t. betingelser og nibor-lån er definert som flytende rente. Ingen rentebytteavtaler er definert som flytende rente.
Frie inntekter	Frie inntekter er midler kommuner og fylkeskommuner fritt kan disponere uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler. De frie inntektene består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør om vel 75 pst. av kommunens samlede inntekter (inkl. momskompensasjon).
Gjeld som belaster kommunekassen	Er Samlet gjeld med fradrag for ubrukte låne og lån hvor renten finansieres av andre kilder enn kommunekassen.
Gjennomsnittlig rente	Gjennomsnittlig rente er beregnet som et veid gjennomsnitt av rentesatser på lån og rentesatser på finansielle instrumenter.
Gjenstående løpetid	Den tiden som står igjen før lånet skal være innfridd eller nedbetalt i henhold til låneavtalen.
Husbanken	Eid av den norske stat og tilbyr lån til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er boligpolitisk. Kommunens lån i Husbanken er ofte knyttet til videre utlån av Startlån til førstegangsetablerere.
KLP	Norges største pensjonsselskap. Eid av kommuner, helseforetak og andre med offentlig tjenestepensjon i selskapet. Tilbyr lån til offentlig eid virksomhet og andre som utfører offentlige tjenester.
Kommunalbanken	Eid av den norske stat og tilbyr lån til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er å sikre kommunesektoren stabil og rimelig finansiering.
Kredittmargin	Rentepåslag långiver har på markedsrentene.
Langsiktig aktiva	Kommunens langsiktige finansielle aktiva skal være angitt i kommunens finansreglement.
Ledig likviditet	All aktiva som kommunestyret ikke har definert som langsiktig aktiva
Lengde på faste renter	Gjennomsnittlig rentebinding på lån med faste renter og rentesikringsavtaler og sier noe om forutsigbarheten på kommunens faste renter. Rentebindingsperioden for hver enkelt avtale vektet i forhold til summen av alle fastrenteavtalene.
Likviditetsutvikling	Viser faktisk likviditetsutvikling og beste anslag på likviditet gjennom året.
Løpetid på lån	Angir nedbetalingstid på samlet gjeld. Nedbetalingstid er normalt i samsvar med investeringens levetid. I senere år er det blitt mer vanlig med kortere løpetid. Lånet må da refinansieres før investeringen er nedbetalt. Refinansieringsrisiko gjør at Kommunen derfor skal rapportere alle lån som må refinansieres innen de kommende 12 måneder.
Lån med rentedekning	Lån hvor rentekostnader er eksterntfinansiert: a) alle lån med rentekompensasjon fra staten b) alle startlån og andre lån kommunen har lånt ut videre c) alle lån knyttet til vann, avløp og renovasjon (VARF-området)

Begrep	Definisjon
Lån med rentekompensasjon fra staten	For å stimulere til rehabilitering og nybygg av skoler og svømmeanlegg, samt sikring og bevaring av kirkebygg mv. yter staten rentekompensasjon for påløpte kostnader til prosjektet. Ordningen med rentekompensasjon til skoler og svømmehaller ble avsluttet i 2016 og utfases over en 8 års periode.
Lån som belaster kommunekassen	Samlede lån fratrukket videre utlån, ubrukte lånemidler og lån finansiert gjennom kommunale avgifter (vann, avløp og renovasjon mv).
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	Lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder. Er ofte avdragsfrie lån som inngår i en portefølje av lån med ulike løpetider.
Lån til vann, avløp og renovasjon	Lån til investeringer som finansieres over de kommunale avgiftene basert på selvkostprinsippet. Rentekostnader dekkes av brukerbetaling fra innbyggerne
Markedsrente	Generelt uttrykk for rentenivået med ulike løpetider i markedet.
- Norges Banks styringsrente	Fastsettes av Norges Bank og er renten som banker får på innskudd i Norges Bank over natten
- 3 mnd. Nibor	Norwegian Interbank Offered Rate. Renten norske banker betaler for å låne seg imellom.
- 5 års swaprente	Enkelt forklart er det prisen på en 5 års faste rente eksklusiv kreditmargin
- 10 års swaprente	Enkelt forklart er det prisen på en 10 års faste rente eksklusiv kreditmargin
Markedsverdi	Beløpet markedet er villig til å betale for et verdipapir
Minimumsavdrag	Kommuneloven stiller krav til laveste avdragsnivå på lån. Summen av alle lovpålagte avdrag utgjør kommunens årlige minimumsavdrag. Budsjettert avdrag må minst være på nivå med kommunens minimumsavdrag.
Netto gjeld	Kommunens samlede innlån fratrukket videre utlån og ubrukte lånemidler.
Netto gjeld pr. innbygger	Netto gjeld delt på antall innbyggere i kommunen.
Obligasjoner, aktiva	Plassering i et rentebærende verdipapir med løpetid over 1 år og avtalt årlig rente. Dette kan være enkeltstående obligasjoner eller plassering i et obligasjonsfond.
Obligasjoner, gjeld	Et lån kommunen tar opp ved å legge ut et rentebærende gjeldsbrev som noteres på Oslo børs. Obligasjoner er vanligvis et lån med fast rente som har løpetid på minst ett år.
Pengemarked, aktiva	Plassering i et rentebærende verdipapir med løpetid under 1 år. Dette kan være enkeltstående sertifikater eller plassering i et pengemarkedsfond.
Rentebinding	Avtalt bindingstid på renten.
Rentebytteavtaler	Avtale om fast rente uten at det er knyttet et lån til avtalen. Er et alternativ til lån med faste renter og er vanlig å knytte opp til lån med flytende rente. Rentebytteavtaler er et fleksibelt verktøy for å sikre at kommunens andel med faste renter er i tråd med kommunens finansreglement.
Samlet gjeld	Kommunens totale innlån, eksklusive eventuelle pensjonsforpliktelser.
Samlet likviditet	Den likviditeten som kommunen har til disposisjon
Sertifikater, gjeld	Lån som kommunen kan ta opp ved å legge ut et rentebærende gjeldsbrev notert på Oslo børs. Sertifikater er et kortsiktig avdragsfritt lån som har en løpetid fra 3 måneder til 12 måneder.

Begrep	Definisjon
Stresstest (1 pst)	Viser økonomiske konsekvenser ved en økning i rentenivået.
Stresstest av «Netto gjeld med renterisiko» (1 pst.)	Testen viser økning i netto rentekostnader hvis renten øker med 1 % p.a. Testen tar utgangspunkt i kommunens samlede gjeld fratrukket «lån med rentedekning», «kommunens ledig likviditet (penger på konto, men ikke langsiktig aktiva)» og «lån med faste renter».
Stresstest av gjeld som belaster kommunekassen	Testen viser økning av rentekostnad som belaster kommunekassen dersom renten øker med 1 % p.a. Testen tar utgangspunkt i gjeld som belaster kommunekassen korrigert for lån med faste renter.
Ubrukte lånemidler	Midler som står på bankkonto i påvente av en investering / forbruk.
Ubundne investeringsfond	Er avsetninger som kommunestyret kan disponere til investeringsformål. Midler på ubundne investeringsfond kan ikke disponeres til drift.
VARFS-formål	Lån til investeringer som finansieres over de kommunale avgiftene basert på selvkostprinsippet (vann, avløp, renovasjon, feiing og slam).
Vektet	Betyr at en tar hensyn til størrelsen på lånet (store lån teller mer enn små lån).
Vektet løpetid på lån	Uttrykk for gjennomsnittlig nedbetalingstid på låneporteføljen. Benevnes også som durasjon. Se definisjon Vektet.
Vektet rentebinding	Uttrykk for gjennomsnittlig bindingstid på renten og renteinstrumenter (rentebytteavtaler). Benevnes også som durasjon på rentebindingen. Se definisjon Vektet.
Videre utlån	Lån som kommunen har tatt opp for videre utlån til personer og virksomheter utenfor kommunen. Gjelder bl.a. startlån og lån til kommunale selskaper.
Øvrig likviditet	Gir et bilde av kommunens likviditet fratrukket fondsavsetninger og ubrukte lånemidler. Dersom Øvrig likviditet er negativ finansieres løpende betalingsforpliktelser av fondsavsetninger, ubrukte lånemidler, kassekreditt eller lån fra kommunens langsiktige aktiva.

9.5 Disclaimer

Finansrapporten er utarbeidet på bakgrunn av innrapporterte tall fra kommunen. SpareBank 1 gir derfor ingen garantier for at innholdet i rapporten er riktig. Det tas forbehold om at Finansrapporten kan inneholde tekniske unøyaktigheter eller feil. Rapporten kan inneholde mangler i forhold til forskriftens krav. SpareBank 1 fraskriver seg ethvert ansvar for eventuelle handlinger kommunen måtte foreta seg på bakgrunn av informasjon i Finansrapporten.